

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๔/ ๔๖๙๖

กวด. 133

2 ต.ค. 63

16.45

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส35589 ก29

รับที่ : ๑10756/63 ส1ดล๒

วันที่ : 02 ต.ค. 63 เวลา : 16:10

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนพยุหรี ต.บางกระสอ

อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง ระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย และร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง
๓. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วน ที่ กต ๐๗๐๔/๗๔๖ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอ เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง ระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๔ (๗) ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้อง/เป็นการดำเนินการตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๒) การสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ในการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง (Mekong-Lancang Cooperation: MLC) ครั้งที่ ๑ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๙ ณ เมืองชานย่า สาธารณรัฐประชาชนจีน ผู้นำจีนได้ประกาศจัดตั้งกองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง (MLC Special Fund) เป็นเงิน ๓๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐในเวลา ๕ ปี เพื่อพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถด้านต่างๆ ให้กับประเทศสมาชิกแม่โขง-ล้านช้าง ผ่านการสนับสนุนโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือ MLC

๑.๒ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓ กระทรวงการต่างประเทศมีหนังสือแจ้งผลโครงการของกระทรวงพาณิชย์ที่ได้รับอนุมัติงบประมาณจาก MLC Special Fund ประจำปี ๒๕๖๓ ได้แก่ โครงการสร้างโอกาสสำหรับการค้าข้ามพรมแดนในกลุ่มประเทศสมาชิกแม่โขง-ล้านช้างจากการพัฒนาเส้นทาง R3A และโครงข่ายรถไฟ China-Pan Asia (Boosting Cross-Border Trade Opportunities in MLC SEZs through R3A and China-Pan Asia Railway Network) โดยฝ่ายจีนประสงค์ให้หน่วยงานไทยที่ได้รับอนุมัติโครงการเป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้างกับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทยในโอกาสแรก เพื่อที่ฝ่ายจีนจะได้ส่งมอบเงินงบประมาณดำเนินโครงการรวม ๔๕๒,๖๐๐ เหรียญสหรัฐต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การดำเนินโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้างเกี่ยวข้องกับการดำเนินความร่วมมือในการพัฒนาทางด้านการเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในกรอบกว้าง และเกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกแม่โขง-ล้านช้าง จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ฝ่ายจีนประสงค์ให้หน่วยงานไทยที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง ลงนามในบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง ร่วมกับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทยโดยเร็ว เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายงบประมาณภายใต้ MLC Special Fund มาใช้ดำเนินโครงการ จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้างในโอกาสแรก

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง ระหว่างกระทรวงพาณิชย์และสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการงบประมาณของโครงการที่ได้รับการอนุมัติจากฝ่ายจีน ให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้กองทุนอย่างสูงสุด (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑.๑ หลักการเบื้องต้น มุ่งให้เกิดสันติภาพและความมั่นคงในอนาคตต่อสมาชิกแม่โขง-ล้านช้าง ปฏิบัติตามเจตนารมณ์ในการปรึกษาหารือ การร่วมมือกัน การช่วยเหลือกันและมีผลประโยชน์ร่วมกันโดยเคารพกฎหมายและกฎระเบียบของทั้งจีนและไทย และร่วมกันติดตามประเมินโครงการและการใช้งบประมาณจากกองทุน

๔.๑.๒ โครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ โครงการสร้างโอกาสสำหรับการค้าข้ามพรมแดนในกลุ่มประเทศสมาชิกแม่โขง-ล้านช้างจากการพัฒนาเส้นทาง R3A และโครงข่ายรถไฟ China-Pan Asia เสนอโดยกระทรวงพาณิชย์และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นหน่วยงานดำเนินโครงการ ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๓ ปี ได้รับงบประมาณ ๔๕๒,๖๐๐ เหรียญสหรัฐ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับนโยบายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน (Cross Border E-Commerce: CBEC) โดยจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับ (๑) การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเชิงของให้เป็นศูนย์กลาง CBEC รวมทั้งส่งเสริมการส่งออกสินค้าไทยและอาเซียนผ่านเส้นทาง R3A และเขตการค้าเสรี (Free Trade Zone) คุณหมิง โดยสร้างต้นแบบธุรกิจ CBEC และจัดฝึกอบรมเพื่อยกระดับผู้ประกอบการ SMEs ส่งออกสินค้าสู่ตลาดจีน (๒) ศึกษาการใช้ประโยชน์จากเส้นทาง R3A และโครงข่ายรถไฟของจีนที่สร้างเชื่อมต่อลงมาจากคุณหมิงถึงบ่อหาน เพื่อกระจายสินค้าไปทั่วประเทศจีนและเชื่อมขึ้นไปยุโรปด้วย (๓) ยกกระดานการเชื่อมโยงพื้นที่ในภูมิภาคตอนเหนือของประเทศสมาชิกแม่โขง-ล้านช้าง ประกอบด้วย ไทย (เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา น่าน อุตรดิตถ์ ลำปาง ลำพูน) สปป.ลาว (แขวงบ่อแก้ว แขวงหลวงน้ำทา) จีน (มณฑลยูนนาน) ให้กลายเป็น “สิงคโปร์ทางบก” เชื่อมโยงอาเซียน จีน และยุโรปในอนาคต

๔.๑.๓ การส่งมอบงบประมาณและการบริหารจัดการ จีนจะส่งมอบงบประมาณสำหรับดำเนินโครงการแก่หน่วยงานดำเนินโครงการ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ภายใน ๒๐ วันหลังจากการลงนามบันทึกความเข้าใจ และฝ่ายไทยโดยกระทรวงพาณิชย์ต้องแจ้งเรื่องการได้รับโอนเงินงบประมาณภายใน ๑๐ วันหลังจากได้รับงบประมาณ โดยหน่วยงานดำเนินโครงการจะใช้งบประมาณตามแผนงานและงบประมาณที่กำหนดไว้

๔.๑.๔ การควบคุมดูแลและประเมินผลโครงการ กระทรวงพาณิชย์จะกำหนดแนวทางในการควบคุมดูแลการดำเนินโครงการของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งตรวจสอบการดำเนินโครงการอย่างสม่ำเสมอ และอาจมีการตรวจสอบการดำเนินโครงการร่วมกันกับฝ่ายจีน ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์จะกำหนดให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการเมื่อเสร็จสิ้นแล้ว รวมทั้งดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายใน ๒ เดือน และคืนงบประมาณส่วนที่เหลือให้แก่ฝ่ายจีนภายใน ๓ เดือนหลังจบโครงการ

๔.๑.๕ การมีผลบังคับใช้ บันทึกรความเข้าใจ ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายของทั้งสองฝ่ายและไม่มีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ

๔.๒ ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมดูแลการดำเนินโครงการของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งตรวจสอบการดำเนินโครงการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำไปสู่การยกระดับขีดความสามารถของประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา เวียดนาม ไทย และจีน) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๒.๑ ขอบเขตความร่วมมือ ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการที่ได้รับทุนจากกองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง ภายใต้กรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง อาทิ จัดฝึกอบรมร่วม การสัมมนา การประชุมโครงการวิจัยร่วม การแลกเปลี่ยนบุคลากรที่เป็นวิทยากรและผู้ช่วยวิจัย การพัฒนาและแบ่งปันเครือข่ายข้อมูล ดำเนินการส่งเสริมและสร้างการรับรู้เกี่ยวกับโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง

๔.๒.๒ ระยะเวลาของความร่วมมือ ระยะเวลา ๕ ปี จากวันที่มีผลบังคับใช้ เว้นแต่จะมีการยกเลิกของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า ๒ เดือน ไปยังอีกฝ่าย และอาจตกลงที่จะขยายบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้ตามข้อตกลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ต่อไป

๔.๒.๓ การเปลี่ยนแปลงและการแก้ไขบันทึกความเข้าใจ ต้องมีการแจ้งล่วงหน้า เมื่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้หารือและเห็นพ้องกับการเปลี่ยนแปลงหรือการแก้ไขแล้ว จะมีการลงนามบันทึกการเปลี่ยนแปลงหรือการแก้ไขโดยคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ซึ่งจะมีผลนับจากวันลงนาม

๔.๒.๔ การมีผลบังคับใช้ บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ไม่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางกฎหมายหรือข้อผูกพันทางกฎหมายระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หรือเพื่อกำหนดภาระหน้าที่อย่างเป็นทางการแก่ทั้งสององค์กร

๕. ผลกระทบ

กรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง เป็นเวทีความร่วมมือที่ส่งเสริมความร่วมมืออย่างรอบด้านและมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและจีน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิกไทยจึงควรใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้กรอบ CLMVT โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยชน์จากกองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง ในการยกระดับการพัฒนาการค้าการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิก การพัฒนาเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการในท้องถิ่น ซึ่งการดำเนินโครงการดังกล่าวจะช่วยต่อยอดบทบาทนำของไทยในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนกับประเทศ CLMVT ผ่านโครงการที่ไทยเป็นผู้เสนอ และก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและลดความเหลื่อมล้ำด้านการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิก โดยการลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง ระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย จะช่วยให้ไทยสามารถเบิกจ่ายงบประมาณจากกองทุนดังกล่าวมาใช้ดำเนินโครงการ และการลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะนำไปสู่การดำเนินโครงการอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๖. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอความเห็นต่อร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง ระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะโดยรวมของร่างบันทึกความเข้าใจ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับการจัดการโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีในระดับรัฐบาลภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง ระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย และร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างบันทึกความเข้าใจทั้งสองฉบับดังกล่าว ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงพาณิชย์สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

๗.๒ อนุมัติให้ปลัดกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง ระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทยและร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๒๔๕

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๕๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ eastasiadtn@gmail.com